

Процес візуалізації інформації у 21 столітті утворює галузь, що виникла «внаслідок досліджень взаємодії людини і комп'ютера, комп'ютерних наук, графіків, дизайну, психології тощо». Американський експерт в галузі представлення інформації Роберт Хорн (E. Horn, 1998) в своїх роботах досліджує методи візуалізації інформації та зазначає що візуалізація – це універсальна мова двадцять першого сторіччя.

У зв'язку із стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій в нашій мові з'являються нові терміни і поняття, запозичені саме з цифрового світу і органічно вживані як у побутовій мові так і у науковій мові різних галузей, у тому числі й освіти.

Список використаних джерел:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови : Близько 250 000 слів / укл. та гол. ред. Вячеслав Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2009. 1736 с.
2. Новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики. Основні терміни: близько 3300 термінів / новий російсько-українсько-англійський тлумачний словник з інформатики. Основні терміни: близько 3300 термінів / Уклад.: Гінзбург М. Д., Білоусова Л. І., Корніловська І. М. та ін. / За ред. М. Д. Гінзбурга. Харків : Корвін. 2002. 656 с.
3. Рапуто А. Г. Визуализация как неотъемлемая составляющая процесса обучения преподавателей. *Международный журнал экспериментального образования*. 2010. №5. С. 138–141.
4. Друшляк М. Г. Словник візуальної освіти: наочність, візуалізація, візуальне мислення. 2018. Випуск 1(15), частина 2. С. 78–83.
5. Robert E. Horn. Visual Language : Global Communication For The 21st Century. MacroVU, Inc. Bainbridge Island, Washington: 1998 (paperback, 270 p.)

ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНИХ ВЗАЄМИН У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Давидюк В. О., Бабенко І. В.
(Полтава, Україна)

В умовах сучасної соціокультурної ситуації, викликів щодо збереження цілісності й державності України, військової агресії, завдання реформування системи освіти визначають нагальність адаптації системи освіти до них та підвищення уваги до виховного потенціалу освітнього середовища. У даний час українська освіта, наше суспільство та держава в цілому перебувають у досить складних і суперечливих умовах.

Як зазначає А. Ремньова, «Нова українська школа потребує й нового вчителя, який має стати агентом запропонованих змін. Від того, яким буде сучасний вчитель, залежить майбутнє нашої країни і нашої планети» [2].

Соціальна нестабільність, складна суспільно-політична обстановка останніх років призвела до розвитку негативних явищ практично в усіх сферах соціальних відносин, що визначає формування толерантності як об'єктивної потреби не лише сучасного суспільства, а й системи освіти. Недарма у Програмі «Нова українська школа» у поступі до цінностей» толерантність визначається однією із базових моральних цінностей. «Толерантність характеризується здібністю ставитися із терпінням до інтересів, переконань, вірувань, звичок і поведінки оточуючих. Толерантна людина завжди виявляє ціннісне ставлення до людини незалежно від її переконань, віросповідання, національної приналежності. Проявами толерантності є доброзичливість, повага, чуйність, тактовність, делікатність, великодушність, які пов'язані з емпатійністю дитини, її здатністю до співпереживання, співчуття, співраді. Толерантність передбачає гуманне ставлення до людей з різним світоглядом і упереджує будь-які конфлікти між людьми».

Толерантність – це особливий спосіб взаємин і міжособистісної взаємодії; толерантність як соціальна категорія розкривається через повагу і визнання рівності, відмову від домінування і насильства. Педагогічна толерантність є соціальною категорією і проявляється в установці на прийняття іншої людини, на відкрите і довірче спілкування. Вона може бути виражена через соціокультурний підхід і обов'язково пов'язана з процесом спілкування.

В. Сластьонін зазначав, що «ефективність професійної діяльності педагогічного колективу визначається рівнем педагогічної культури його членів, характером міжособистісних відносин, розумінням колективної та індивідуальної відповідальності, ступенем організованості, співробітництва. Педагогічні, виховні за своєю сутністю, колективи навчальних закладів дають учням первісне уявлення про колектив дорослих, систему взаємовідносин у ньому, про спільну діяльність. Ця обставина стимулює педагогічний колектив до самоорганізації, постійного самовдосконалення».

Для керівника важливо забезпечити створення психолого-педагогічних умов формування толерантного освітнього середовища, що проявляється у готовності учнів та вчителів до взаємодії, діалогу та співробітництва, підвищенні комунікативної культури всіх учасників освітнього процесу. Толерантна взаємодія як педагогічна категорія означає «особливий тип стосунків між суб'єктами освітнього середовища, який визначається діалогічністю, співробітництвом, партнерством, емпатією, доброзичливістю, повагою до інакшості.

Толерантний педагог співпрацює з учнями, батьками, колегами на засадах партнерства, координує діяльність усіх ланок і суб'єктів навчально-виховного процесу навчального закладу, визнає різноманітність і поважає право бути іншим, готовий слухати і чути думки інших, відмовляється від домінування і насильства, здатний подивитися на проблему очима інших, емоційно виважений, відповідальний, вміє здійснювати аналіз власних дій із подальшою їх корекцією» [2, с. 170].

Отже, управління формуванням толерантних взаємин у педагогічному колективі Нової української школи постає як цілеспрямована, науково обґрунтована, педагогічно організована система побудови впливів на відносини педагогів з оточуючим соціальним середовищем, її багатофакторним впливом на особистість на основі базових моральних цінностей сучасного суспільства та освіти.

Список використаних джерел:

1. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей : Київ, 2018. 40 с.
2. Ремньова А. Г. Підготовка майбутніх вчителів до толерантної взаємодії в освітньому середовищі Нової української школи. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 17(2). С. 168–171.

ЗМІШАНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Даниско О. В.
(Полтава, Україна)

Глобальна інформатизація всіх сфер життєдіяльності людини зумовлює модернізацію системи вищої освіти на основі активного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Одним із перспективних шляхів вирішення цієї проблеми є впровадження змішаного навчання, що дозволяє краще інтегрувати онлайн і офлайн формати і як наслідок – підвищити якість професійної підготовки. Особливої актуальності означені зміни набувають у контексті підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності в умовах реалізації концепції Нової української школи.

У сучасних дослідженнях можна виділити два підходи до визначення поняття «змішане навчання». Перший підхід розглядає змішане навчання як застосування інформаційно-освітніх ресурсів у